Թ. ՏԱՐԻ 2643 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 5 ՏՐԷ 4385 — 13 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1892 — 6 ՃԷՄԱԶԻԼ ԷՎՎԷԼ 1310 — ՈՒՐԲԱԹ

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՆՃԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Գալաթիա, Կ. Պոլիս

درعلیه ده غلطه ده آروره‌لك غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳՐԻՐ

Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան ոսկեղծակ արժէք	150
» » Վեցամսեայ » »	75
» » Եռամսեայ » »	40
Օտար երկիրներէ Տարեկան Ֆրանկ	56
» » Վեցամսեայ »	28
Ընտիր թուղթի վրայ մասնաւոր տպագր. Տարեկան Օսմ. Ոսկի	2
Գաւառաց թղթատարի ծախքը վիճակաւոր	Դրուշ 50

Խմբագրութեանս ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն ետ չի տրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, ՆՈՅԵՄԲ. 13/25 1892

ԳՐԱԿԱՆ ՆԻՒԹԵՐ

500 ԱՄԵԱԿ ՇԻՆՈՒԹԵԱՆ Ս. ԼՈՒՍԱՒՈՐՉ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅՆ ՀԱՅՈՑ ՂԱԼԱԹԻՈՅ

Պատմական հարց մը

Երբ չինուած է Ղալաթիոյ Ս. Լուսաւորիչ Եկեղեցին։

Այդ հինաւուրց հոյակապ տաճարին դրան վրայ սա հնագոյն յիշատակարանը կը կարդանք.

«Ի սկզբան կառուցաւ սուրբ Տաճարս «յանուն սրբոյն Գրիգորի Լուսաւորչի մե«ծոյ. ի հայրապետութեան Հայոց Տէր Թեո«դորոսի Սրբազան կաթուղիկոսի և ի Պատ«րիարքութեան սրբոյ Երուսաղէմի Տէր Ե«ղիայեայ Արքեպիսկոպոսի առաջնոյ. գնեալ «տեղիս սրբոյ Տաճարին ի ձենովացւոց «Կոմս անուն բարեպաշտ վաճառականի «Քէֆէ քաղաքի Ղբրումս. յամի տեառն «1436»։

Ի՞նչ հասկացանք.— Կոմս անուն վաճառական մը, որ Խրիմու Քէֆէ քաղաքէն է եղեր, այս տաճարին գետինը ծախու է առեր ձենովացիներէն և տաճարն կառուցուեր է ի սկզբան՝ յանուն Ս. Գրիգորի Լուսաւորչին՝ Թէոդորոս կաթուղիկոսի Հայրապետութեան և Երուսաղէմի Եսայի առաջին Պատրիարքի պատրիարքութեան օրով, 1436 թուականին։

Ուրեմն, 1892—1436=456 տարի է, յորմէ հետէ կառուցուեր է այդ եկեղեցին. այնպէս չհաւատացուիր։ Բայց քննենք։ Նախ այդ արձանագրութեան մէջ յիշատակեալ Թէոդորոս կաթուղիկոսէն սկսինք։

Ո՞ր Թէոդորոսն է այդ. վասն զի այս անուն երկու կաթուղիկոս ունեցած ենք Ս. Լուսաւորչի աթոռոյն վրայ։

Թէոդորոս Ա., որ նստած է Մաղթամար, յամի Տեառն 926, երբ հայրապետական աթոռն հոն փոխադրուած էր և իր իշխանութիւնը տեւած է 10 տարի և 4 ամիս։ Ասոր ժամանակակից Երուսաղէմի Պատրիարքին ով ըլլալը չի գիտցուիր, վասն զի 909 թուականէն մինչեւ 981՝ Սրբոյ Յակոբեանց աթոռոյն գահակալք անծանօթ կը մնան (1), բացի Յովհաննէս անուն Պատրիարք մը (2), որ 969ին այրած է Ս. Յարութեան տաճարին մէջ (3)։ Ուրեմն, Ղալաթիոյ Եկեղեցւոյ արձանագրութեան յիշած կաթողիկոսը Թէոդորոս Ա.ը չէ։

Թէոդորոս Բ., որ նստած է ի Սիս Կիլիկիոյ, յամի Տեառն 1378, երբ հայրապետական աթոռն հոն փոխադրուած էր, և յետ ժամանակաց, նահատակուած է հանդերձ տասն և վեց պարոններով՝ 1389ի միջոցներն։

Այդ դէպք ո՛ր տարւոյն մէջ կատարուեցաւ, ճշդիւ չի գիտցուիր, միայն թէ Թէոդորոս Բ.ի յաջորդն՝ Կարապետ Ա.՝ 1394ին կաթուղիկոս էր արդէն, թէեւ Զամչեան՝ Կարապետ Ա.ոյ հայրապետութեան առաջին տարի կը նշանակէ 1396 թուականն (4)։

Մեր այդ ըսածն հաստատենք՝ յառաջ բերելով վերջին տարիներս հրատարակուած յիշատակարան մը, որ անշուշտ անծանօթ մնացած էր Զամչեանին։

«Գրեցաւ սակաւ գիրս ի հռչակաւոր «ճանապարհն Լեռնակողման (7) որ յանուն «Ս. Յովհաննու կարապետի, ի թուին ՊԼԹ «(1390) Յունիս 10ին, ձեռամբ Ստեփան«նոսի, յեպիսկոպոսութեան Ս. Երուսաղէմի «Տէր Գրիգորի Մարգարեայ (8)»։

Ուրեմն, քանի որ Գրիգոր Դ. 1390 տարւոյ վեցերորդ ամսուն դեռ Պատրիարք էր, իր մահէն նոյն տարւոյ երկրորդ կիսուն մէջ միայն կրնայ տեղի ունեցած ըլլալ, որով 1390 տարին չկրնար իր յաջորդին Եսայի Բ.ի վերագրուիր։

* * *

Հարցում Կ. Պոլսոյ Հայ Գաղութականներեն

Ուրեմն, քանի որ Թէոդորոս անուն կաթողիկոսի մը հայրապետութեան և Եսայի անուն Երուսաղէմի Պատրիարքի մը պատրիարքութեան օրով կառուցուեր է այդ եկեղեցին,

Քանի որ պատմութեամբ հաստատեցինք թէ դեռեւս Լէր պատահած է ժամանակի միջոց մը, յորում Թէոդորոս անուն Հայրապետի մը հետ Եսայի անուն Երուսաղէմի Պատրիարք մը նստեցած ենք,

Քանի որ հաստատեցինք նոյնպէս թէ այդ Թէոդորոս Հայրապետն Թէոդորոս Բ.ն է և Պատրիարքն Եսայի Բ.,

Քանի որ Եսայի Բ.ի պատրիարքական իշխանութիւնն կը տեւէ 1391 տարիէն և Թէոդորոս Բ.ի հայրապետական իշխանութիւնն կը վերջանայ 1393 տարիով,

Զարմանալ Ս. Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ պէտնական շինութիւնն, այն է հիմնարկութիւնն, որեղ «ռեցած է 1391, 92 և 93 տարիներուն մէջ (9)։

Կը մնայ քննել 1. թէ այդ եկեղեցւոյ յիշատակարանն ի՞նչ պատճառաւ փոխանակ այդ թուականներու մին կրելու՝ 1436 թուականն կը կրէ. 2. թէ Երուսաղէմի Եսայի Բ. Պատրիարքն ի՞նչ պատճառաւ Ա՜ՆՈՒՆ կը յիշուի։

Եկեղեցւոյ հիմնարկութեան թուականի մասին մեր կատարած քննութեան արդիւնքը դիւրաւ մակաբերել կուտայ; կարծենք, թէ 1436 թուականն ցոյց կուտայ այն տարին յորում՝ յետ ժամանակաց գետեղուեր է այդ յիշատակարանն։ Միթէ այդ պարագայն չի՞ յիշեցներ յիշատակարանին առաջին բառն ։ «ԿԷՍ» (կառուցաւ...)։

Իսկ գալով Եսայի Բ.ի ՈՒՆՈՒԼՈՒՆ, ահա մեր կարծիքն այս մասին։ Ի հնումն սովորութիւն չկար այս ինչ կամ այն ինչ Հայրապետի կամ Պատրիարքի իւր հանանուանց կարգին մէջ քանիերորդ ըլլալը նշանակել յիշատակարանաց կամ արձանագրութեանց մէջ։ բաւական կը համարուէր միայն գրել, օրինակի համար, «ի թուականութեան Հայոց Զ.», ի հայրապետութեան Տէր Գրիգորի կաթողիկոսի եւն.», և մենք այժմ թուականէն միայն կը ընենք գիտնալ թէ այդ կաթողիկոսն է Գրիգոր Ժ. Զալարբէկեանց Մակուեցին։

Բայց այդ յիշատակարանը պատրաստողը եթէ կարեւոր դատած էին գիտցնել թէ Թէոդորոս կաթուղիկոսի ժամանակակից Եսայի Պատրիարքէն առաջ համանուն Պատրիարք մը չունէինք, ոչ նուազ կարեւոր պէտք էր դատէին գիտցնել նաեւ թէ Թէոդոս կաթուղիկոսէն առաջ ալ նոյնանուն կաթուղիկոս չունէինք կամ ունէինք։

Ապահով եղիր թէ Եսայեայ համար ՈՒՆՈՒՆ չկրնան ըսէին եթէ նոյն իսկ 1436 թուականին՝ այն է այդ յիշատակարանի գետեղուած տարին՝ ալ երուսաղեմի Պատրիարք եղող Եսային (Գ. չէ, այլ անկէ ՈՒՆՈՒՆ, որ է Բ.)։

Կարծենք հաստատեցինք թէ Ղալաթիոյ Ս. Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ շինութիւնը տեղի ունեցած է 1391, 92 և 93 տարիներու մէջ։ ուրեմն, այդ երեք թուականներու միջին առնլով, կ'ըսենք այժմ թէ ներկայ 1892 տարին այդ եկեղեցւոյ շինութեան 500րդ տարին է։

Ասուած, որոյ անունն ամբողջ հինգ դարերէ ի վեր անընդհատ կը փառաբանուի այս Ս. Տաճարին մէջ, չէն եւ հաստատ պահէ զայն, բարեխօսութեամբ իւր բազմաչարչար վկայն Սրբոյ Հօրն մերոյ Գրիգորի Լուսաւորչին։ և «երգ օրհնութեան և ձայն Սաղմոսաց «և լուցումն լապտերաց և բուրումն ա«ռնուշահոտ խնկոցն մի պակասեսցի ի «ամենեւին մինչև ի կատարած աշխարհի»։(1)

Ե. Թոնիկեան

(1) Այդպէս կը մաղթէր այդ եկեղեցւոյ շինութենէն 57 տարի առաջ ապրող Մանուէլ անուն գրիչ մը սրբազարդի մը համար։

(1). Յաջորդութիւնք Պատրիարքացն Երուսաղէմի. էջ 34։

(2). Հայ թէ օտարազգի յայտնի չէ։

(3). Պատմ. Երուսաղէմի. տպեալ յԵրուսաղէմ 1890. Հատոր Ա. էջ 120։

(4). Պատմ. Զամչեանի. Հատոր Գ. Ժամանակագրական աղիւսակ։

(5) Թորոս Աղբար Դեր. Գարեգին Եպ. Սրուանձտեանցի, Հատոր Բ. էջ 368։

(6) Սարեւ պիտի քննենք թէ ի՞նչ պատճառաւ «առաջին» ըսուած է Ղալաթիոյ Եկեղեցւոյ Յիշատակարանին մէջ։

(7) Երուսաղէմի արեւմտեան կողմն, Յովհաննու Մկրտչի ծնած գիւղը, Զաքարիայի և Եղիսաբեթի տունն հռչակաւոր Վանք մ'էր Հայոց. մինչև ԺԶ. դարու սկիզբներն ունէինք հոն միաբանութիւն. այժմ Լատինաց ձեռքն է։

(8) Պատմ. Երուս. տպ. յԵրսղմ. 1890, Հատոր Ա., էջ 215։

(9) Կ. Պոլսոյ առումէն (1453)՝ 62—64 տարի առաջ և ո՛չ թէ 17—18 տարի յառաջ, ինչպէս կը կարծուէր ցարդ։

ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ.—Պիզմարք իշխանի յայտարարութիւնը, զոր լրագրոյս երեկի թուով նշանակեցինք, 1870ի պատերազմին ծագման պարագայից վրայ, բովանդակ եւրոպեան մամուլն զբաղեցնող գլխաւոր դէպքերէն մին է այս օրերս։ Զի իրաւունք կուտայ Ֆրանսացիներուն, որք կ'ըսէին միշտ թէ 1870ին թէպէտ Նաբոլէոն Գ. պատերազմ յայտարարեց, բայց Պիզմարք էր որ ամէն բան ըրաւ որպէս զի Ֆրանսա ամօթապարտ չմնայու համար՝ պատերազմի յայտարարութեան դիմէր։ (*)

1870 Յուլիս 13ին Կոմս Պիզմարք, արտաքին գործոց նախարար Բրուսիոյ, հեռեւեալ շրջաբերականն հեռագրած էր բրուսական դեսպաններուն, և հրատարակեցուց Նոր Տեսչէ Ազիմանի Զայտունգի մէջ, ձրիապէս բաշխած էր ժողովրդեան, մի կողմէ Գերմանաց և միւս կողմէ Ֆրանսայոյց հայրենասիրական զգացումները գրգռելու և իրարու բախել տալու մտօք.—

«Հոհենձոլլերն իշխանին (Սպանիոյ գահէն) ետ կենալուն լուրը Մատրիտի կառավարութեան կողմէ Ֆրանսական կառավարութեան պաշտօնապէս հաղորդուելէ յետոյ, Ֆրանսայի դեսպանն ի Պերլին (կոմս Պէնէտէդզի) Բրուսիոյ թագաւորէն արտօնութիւն պահանջեց՝ ի Փարիզ հեռագրելու թէ Վեհ. Թագաւորը (Վիլհէլմ Ա.) ցմիչտ կը խոստանայ երբեք հաւանութիւն չտալ՝ եթէ Հոհենձոլլերներնեանք վերստին թեկնածու հանդիսանան Սպանիոյ գահուն։ Ասոր վրայ, Վեհ. Թագաւորը չուզեց ընդունիլ Ֆրանսայի դեսպանն, և իւր թիկնապահին ձեռամբ ըսել տուաւ անոր թէ Ն. Վեհափառութիւն այլ եւս բան մը չունի հաղորդելիք դեսպանին։»

Եւ սակայն, տարբեր պարունակութիւն ունի եղեր այն զեկուցագիր զոր Վիլհէլմ թագաւորին թիկնապահ Ռաթիվիլ իշխան Էմսէ (ուր էր թագաւորն) հաղորդած էր Պիզմարք կոմսին։ Ահա իսկական զեկուցագիրը.

«Կոմս Պէնէտէդզի այս առաւօտ թագաւորին հետ խօսակցութիւն մ'ունեցաւ, յետ որոյ թիկնապահ մը զրկուեցաւ Ֆրանսայի գործակատարին՝ ըսելու համար թէ Հոհենձոլլերն իշխան գլուխորդաբար հաստատած է թագաւորին՝ իւր որդւոյն Սպանիոյ գահէն հրաժարումը։ Կոմս Պէնէտէդզի յայտարարեց թէ թագաւորին հետ իւր տեսակցութենէն ետքը Ֆրանսայի արտաքին գործոց նախարար կոմսն դքսէն նոր հեռագիր մը ստացած է, որով իրեն կը յանձնուի նորէն տեսակցութիւն մը խնդրել թագաւորէն, որպէս զի թագաւորն (Ա.) ինքնին հաւանութիւն յայտնէ Հոհենձոլլերն իշխանին Սպանիոյ գահէն հրաժարման, և (Բ.) Հաւատաքը ընծայէ թէ այսպիսի թեկնածութիւն մը յապագային չպիտի կրկնուի։ Թագաւորն իւր թիկնապահն անգամ մ'ևս կոմս Պէնէտէդզիի մօտ զրկեց՝ ծանուցանելու համար նմա թէ ինք բացարձակապէս կը հաւանի Հոհենձոլլերն իշխանին Սպանիոյ գահէն հրաժարման։ Գալով երկրորդ կէտին, թագաւորը կը յիշեցնէ ինչ որ առտուն ըսած էր Պէնէտէդզի կոմսին։ Բայց Պէնէտէդզի նոր տեսակցութիւն մը խնդրեց։ Ասոր վրայ, Ն. Վեհափառութիւն գիս երրորդ անգամ Պէնէտէդզի կոմսին քով զրկեց, ը կը ճաչէր դէպ ի ժամ 6ին երեկոյեան, պատասխանելու համար անոր թէ Ն. Վեհափառութիւն չուզեր նոր վիճաբանութեանց մէջ մտնել ապագայի մասին պարտաւորիչ յայտարարութեանց համար։ առտուն ըսածն իւր վերջին բառն է այս գործին վերաբերեալ, և պարզապէս նոյնը կը յիշեցնէ։ Ասոր վրայ, Պէնէտէդզի յայտարարեց թէ թագաւորին այս խօսքը գոհացուցիչ կը գտնէ իւր մասին։»

«Ֆրանսական դեսպանը գոհ մնաց» ըսելն ո՛ւր, ինչպէս Վիլհէլմ թագաւոր կ'ելնացնէր Պիզմարք կոմսին, «թագաւորը Ֆրանսայի դեսպանը վռնտեց» ըսելն ո՛ւր։ Մոլթքէ որ թէ՛ առաջին և թէ երկրորդ զեկուցագրերուն բնագրերը տեսած էր, կ'ըսէր թէ «Վիլհէլմ թագաւորին գրել տուածը «կրակը դադրեցնելու փղշ» էր, իսկ Պիզմարք կոմսին գրել տուածը՝ «կրակն սկսելու փղշ»։ Հիմա Պիզմարք ինք կը խոստովանի, երկու խմբագրերու հետ իւր խօսակցութեան առթիւ, թէ Մոլթքէ կոմսին հետ համամտութեամբ՝ ինք 1870ին պատերազմն անհրաժեշտ կը նկատէր, գերման ազգին միութիւնը վերջապէս ի դլուխ հանելու և Ֆրանսական դասակարգութեան խիստ դաս մը տալու համար։ Եւ այս բաւական եղաւ Էմսէ Վիլհէլմ թագաւորին առ ինքն զրկած զեկուցագրոյն «մէկ փոքրիկ սրբագրութիւնը»։

Բայց այն «փոքրիկ սրբագրութիւն» 1870—71 ի պատերազմին անհաշուելի աղէտները պատճառեց, Ֆրանսական և գերմանական ազգերն անհաշտ թշնամի ըրաւ, և ցայսօր իսկ Եւրոպան յարաճուն սպառազինութեանց անվերջանալի չարիքներուն կը մատնէ։

Ֆրանսական մամուլը միահամուռ հրաւէր կը կարդայ եւրոպեան ուրիշ մամուլներուն՝ խոստովանելու թէ՝ Պիզմարքի այս յայտնութենէն ետեւ՝ օտար լրագիրք խաբուած էին 1870էն ի վեր։ թէ նոյն պատերազմին բուն չարժառիթն եղած էր Պիզմարք՝ Գերմանիոյ մեծութեան համար, և թէ՝ այն մաքիավելեան հնարքներէն ետեւ՝ 1870ին ուրիշ ճար չէր մնար Ֆրանսայի բայց եթէ պատերազմ հրատարակել,

(*)։ Վէհին չարժառիթը կը յիշուի։ Հոհենձոլլերնեան իշխան մը Սպանիոյ առժամանակեայ կառավարութեան կողմէ ընտրելի հռչակուած էր Սպանիոյ թագաւորութեան, որ թափուր էր այն ատեն։ Ֆրանսա բողոքեց։ Բրուսիոյ Վիլհէլմ թագաւորին հաւանութեամբ, յիշեալ Հոհենձոլլերնեան իշխանը վերծեց Սպանիոյ թագաւորութիւնը։ Ֆրանսա ապահովութիւն պահանջեց թէ այսպիսի թեկնածութիւն ուրիշ անգամ չպիտի պատահի։

—(178)—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԷՄԻԼ ՌԻՇՊՈՒՌ

ՍԱՆՏՐԻՅԵՈՆ

ՄԱՍՆ ՉՈՐՐՈՐԴ

ԾԻԱԾԱՆԸ

Կապրիէլ մտիկ կ'ընէր, առանց կարեւոր պատասխանելու։ Զայնը չէր երներ։ Բայց իր ակնարկն ի՞նչ պերճախօս կերպով կ'արտայայտէր իր տպաւորութիւններն ու հոգւոյն զգացումները։

—Վաղը, Կապրիէլ, նոր ուրախութիւն մը պիտի ունենաք, որուն պիտի մասնակցինք սրտապատար... վաղը, ձեր հայրն ու ձեր եղբայրը հոս, Մոնտրաժէի զղեակը պիտի գան։

—Հա՛յրս, եղբա՛յրս, բացագանչեց Կապրիէլ։

—Մառի-Մատրլէնը տեսնել կուգան և ամենեւին չեն սպասեր զձեզ վերատեսնելու երանութեան, վասնզի անոնք այ մեռած կը կարծեն զձեզ։

—Դիտեմ, և գիտեմ նաեւ որ շատ լացած են վրաս։

—Միշտ կուլան ու կը ցաւին վրադ։ Ա՛հ, Կապրիէլ, շատ երջանիկ պիտի ըլլան։

Կապրիէլ գլուխը մեղմով դրաւ աղջկանը ուսին վրայ և սկսաւ հեծկլտալ։

—Մայրս, սիրեցեալ մայրս, գոչեց Մառի-Մատրլէն, ա՛յ մի՛ լար և մանաւանդ ա՛յ մի՛ մտածեր սոսկալի անցեալին վրայ։ Ժօրժ և ես այնքան խնամքով, այնքան գորովով պիտի շրջապատենք զքեզ որ պիտի մոռցունել տանք վշտադին և արտասուաւէտ անցեալը։

Ժօրժ ծնրադրած էր Կապրիէլի առջեւ և անոր ձեռները սեղմելով կ'ըսէր.

—Իմ գորովս պիտի բաժնեմ ձեր և Մառի-Մատրլէնին միջեւ։ այնու մանաւանդ շատ պիտի սիրենք զձեզ զի մեծապէս տառապած եք, և այնքան երջանիկ պիտի ընենք զձեզ որքան դժբախտ եք եղած։

—Ա՛հ, զաւակներս, սիրելի որդիներս, պատասխանեց Սանտրիյեոն, անհուն գորովով անոնց երեսը նայելով, ձեր երջանկութիւնը պիտի ըլլայ իմս ալ։

Զեռքը տիկին Մելվիլին կարկառելով, յարեց.

—Մեծցուցիք աղջիկս, սիրեցիք, յաւէտ օրհնեալ եղէք, տիկին։

Յետոյ, մէկէնիմէկ տոքի ելնելով.

—Զարմն ժօրժ, աղջի՛կս, բան մը ունիմ ըսելու տիկին Մելվիլին զոր դուք պէտք չէ որ գիտնաք։

—Էյ ուրեմն, ըսաւ երիտասարդը, բռնելով իր նշանածին ձեռքէն, տակաւին քիչ մը ըլլա է, պտոյտ մը ընենք պարտէզը։

Դուրս ելան։

—Տիկին, ըսաւ Կապրիէլ տաքութեամբ, գիտէք թէ երկու թշուառականներ՝ կին մը և մարդ մը ուզեցին առեւանգել Մառի-Մատրլէնը։

—Այո, յե՞տոյ։

—Կինն ալ մարդն ալ ճանչցայ։ կինը՝ ձեր նախկին բարեկամուհին՝ Արմանտն էր։

—Եւ մարդը՝ կապո՞ն տը Մելվի՞լն է, գոչեց խեղճ կինը՝ տենդային յուզումով։

—Այո, տիկին։

—Բայց, ապահո՞վ էք, Կապրիէլ, շատ ապահո՞վ էք։

—Բացարձակ ապահով, տիկին։

—Օ՜հ, թշուառականները, թշուառականնե՜ր, հեծեց Տիկ. Մելվիլ։

Եւ մինչ համակ տենդասարսուռ՝ դէմքը ձեռաց մէջ կը պահէր, Կապրիէլ պատմեց ինչ որ անցած դարձած էր իր ներկայութեան քաղաքապետութեան սրահին մէջ ուր փոխադրուած էր վիրաւորը։

—Սոսկալի... ահռելի բան է, ըսաւ տիկին Մելվիլ գրեթէ նուաղեալ ձայնով։

Ոտքի ելաւ և տենդոտ քայլերով սկսաւ ճեմել։

Իր ամուսինն ու Արմանտն էին որ փորձած էին առեւանգել Մառի-Մատրլէնը։ Ա՛հ, կը հակնար հիմա։ ալ գաղտնիք չի կար։ տը Մելվիլ հասկցած էր թէ ինք որչափ սիրով կապուած էր մանկամարդ աղջկան հետ զոր մեծցուցած, որդեգրած էր, և թշուառականը, իր արժանաւոր ընկերուհիին հետ, համախոհութեամբ, ուզած էր ձեռք անցունել Մառի-Մատրլէնը, ստակ կորզելու միջոց մը ընելու համար դայն։ Բայց գիտէ՞ր թէ վարժուհին իր և Կապրիէլ Անկլատի աղջիկն էր։ Այո, գուցէ։ Եւ բան մը չէր կասեցուցած դայն։

Բայց որչափ ալ ոճրագործ ըլլար տը Մելվիլ, իր ամուսինն էր, Բօլ Մելվիլի հայրը, և հակառակ այն սոսկումին ու զզուանքին զոր այս մարդ կազդէր իրեն, խորին կարեկցութիւն մը կ'ազդէր իր սիրտին։

Այս վայրկենին տիկին Մելվիլ այն աքանչելի կինը կը ներկայանար որպէս եղած է միշտ։

Եթէ իր ամուսինն մահացու կերպով վիրաւորուած էր, իր պարտքը չէ՞ր գըտնուիլ անոր սնարին քով։ Անիկա նախատած և վռնտած էր քահանան։ բայց եթէ ինք գտնուէր անոր մօտ, թշուառականը լաւագոյն զգացումներու չ՞պիտի դառնար։ Եւ եթէ ապաշաւէր, իր ներողութիւնն հայցէր, իրեն չէ՞ր իսնար շնորհել զայն։ Ցոյժ վարանում, ի՞նչ ընելիքին վրայ կը մտածէր։ Ցանկարծ կեցաւ Կապրիէլի առջեւ։

—Դիտէ՞ք, Պ. տը Մելվիլ փանգաւո՞ր կերպով վիրաւորուած է, հարցուց։

—Մահացու կերպով, տիկին։ բժիշկն ըսաւ թէ գիշերը չի հանէր։

Տիկին Մելվիլ ա՛յ շվարանեցաւ։

—Կապրիէլ, գոչեց, ամուսինիս քով պիտի տանիք զիս։

Մառի-Մատրլէնին մայրը խոնարհեցաւ ի նշան հաւանութեան։ Տիկին Մելվիլի հրամանով, ծառայ մը կանչեց երկու նշանածները։

—Մօվեր պիտի երթանք, Կապրիէլ և ես, ըսաւ անոնց տիկին Մելվիլ։ բայց բնաւ մի՛ դադրցուցէք զիս, չենք կրնար պատասխանել։

—Շատ լաւ, տիկին, պատասխանեց ժօրժ, ոչ նուազ զարմացած քան մանկամարդ աղջիկը, բայց գիշերը վրայ հասած է և չէք կրնար հետիոտն Մօվեր երթալ։ ձի մը յծել տամ վիքթորիան։

Կէս ժամ ետքը, տիկին Մելվիլ և Կապրիէլ կառքէն կ'իջնէին Մօվերի քաղաքատունին առջեւ։ Քառասունի չափ անձեր կը գտնուէին հոն, վիճաբանելով, շատախօսելով, չարժակելով, իւրաքանչիւրն իր ուղեղին համեմատ կարծիք յայտնելով եղերական դէպքին վրայ։

—Սանտրիյեոնն է, ըսին քանի մը ձայներ։

Եւ ամբոխը տեղ բացաւ ճամբայ տալու համար երկու կիներուն։

Առաջին սրահին մէջ ուր մտան, երկու մարդեր նստած կը ծխէին իրենց ծխափողերը։

—Տես, Սանտրիյոն է, ըսաւ մին։ ի՞նչ կը վարազիր։

—Մոռցած մէկ բանս առնելու կուգամ այն սենեակէն ուր կը գտնուի վիրաւորը, պատասխանեց Կապրիէլ։

—Ա՛հ, ադէկ, կրնաք ներս մտնել։

Սրահ մտան որ կը լուսաւորուէր անկողնոյն քով գտնուող սեղանին վրայ դրուած լամպարով մը։ կին մը, պառաւ բարեպաշտուհի մը, առաջադրած էր գիշերն անցունել հոգեվարին քով։ Ընդունած էին առաջարկը, և պառաւը եկած էր իր պաշտօնը կատարելու։ Անկիւն մը նստելով, կարդացած էր իրիկուան աղօթքը, կոյսին և սրբոց երեմիականները, ապաշաւի սաղմոսներն, յետոյ գիրքն խնկած էր ձեռներէն և խորունկ քունով մը քնացած էր։ Զիմացաւ դուռին բացուիլն ու գոցուիլը։

Վիրաւորին աչուքները բաց էին։ անոնց մոլորահայեցութիւնը կրնար սոսկալի տեսիլներու վերագրուիլ։ շնչառութիւնը կարճ էր, անկանոն, մերթ տկար, մերթ աղմկալից։

Տիկին Մելվիլ անոր մօտեցած էր, որ ճանչցաւ զնա, վասնզի մթին փայլ մը անցաւ ակնարկին և ետ նետուելու պէս չարժում մը ըրաւ։ Տիկին Մելվիլ մեղմով խոնարհեցաւ, յետոյ ծունր իջաւ։ Այս պահուն, իր հոգեին բոլոր բարութիւնը կը ցոլանար դէմքին վրայ որ խորապէս տխրացած էր։

—Կասթոն, ըսաւ քաղցրութեամբ, կը մոռնամ անցեալը։ կուգամ պաղատիլ ձեզ որ ձեր սիրտը բանաք զս՛զման, և, եթէ կ'ուզէք, ներելու կուգամ ձեզ։

Տը Մելվիլ ուզեց քրքիջ մը արձակել, բայց ակռաները միայն կրցաւ կճրտել։ մարմինը ջղաձգաբար յուզուեցաւ և ամբողջ դէմքն անողոք տառապութեան և միանգամայն վայրագ արտայայտութիւն մը առաւ։ Ուռնեցած բովանդակ ուժը ժողվեց և գերագոյն ճիգ մը ընելով, ելաւ և կրցաւ իր կարկամած բազուկներուն կրծիկը։ Այն ատեն, կնոջը վրայ սեւեռելով իր բոցարձակ ակնարկը, խուլ ձայնով գոչեց.

(Շարունակելի)

ազգային նուաստութեան մը (գեսպանի մը մերժուելուն) չհամակերպելու համար։

Բայց ասի, կ'ըսեն Ֆրանսական Հրագիրը, քանի որ 1870ին Ֆրանսան չէ՞ եղեր պատերազմ գրգռողն, ի՞նչ արժէր կ'ունենան նոյն թուականէն ի վեր գերմանն քաղաքագիտաց և լրագրաց անդադար յայտարարութիւնք որով Ֆրանսան կը նկատեն միջազգային խաղաղութիւնը վտանգող տարր մը։

ԲԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ ԲԱԲԲԻՎԻ ԿՈՄՍԻ

1870 Ցուլիս 1/13է Պիտերսպուրգ Հեռագիրը (*)

Երէկ իրիկուն առնուած հեռագիր մը Ռայխսթակի Նոյմ. 11/23ի նստոյն մէջ նախարարապետ Գաբբրիվի կոմսին ի պաշտպանութիւն զինուորական օրէնքի արտասանած բանախօսութեան բովանդակութիւնը կը հաղորդէ հետեւեալ կերպով։

Գաբբրիվի յիշեցուց թէ Գերմանիա բնաւ պատերազմ չպիտի գրգռէ։ Կարդաց պաշտօնական ընագիրն այն հեռագրոյ զոր 1870 յուլիս 13ին Պ. Ապէքէն, Բրուսիոյ արտաքին գործոց նախարարութեան ներկայացուցիչն յէմս Վիլհէլմ թագաւորի մօտ, ուղղած էր արտաքին գործոց նախարարութեան (Պիզմարք իշխանին)։ Այս հեռագրէ կ'երեւի թէ, 1870 յուլիս ամսուն Պիզմարք իշխանի կողմէ հրատարակեալ հեռագրին հակիրճատ, Վիլհէլմ թագաւոր, Պ. Պ. Ապէքէնի և Էօյլէնպուրկի խորհրդով, որոշած էր այլ եւս չընդունիլ Ֆրանսական դեսպան կոմս Պէնէդէտիի, որ յոյժ ձանձրացուցիչ ընթացք մը կը բռնէր։ (Տե՛ս այս աւուր առաջին Քաղաքականը։)

Գաբբրիվի յարեց թէ Ֆրանսա նիրհակցութիւններ կը փնտռէ, Եւրոպայ քարտէսը վերաքննելու (գնկլաս-Լոռէն իւր ձեռքն անցուելու) համար։ Գաբբրիվի կը գովէ Զարին խաղաղասիրութիւնը, բայց ցոյց կուտայ հակադրման հնանքն որ կայ Ռուսիոյ մէջ։ Ֆրանսայի և Ռուսիոյ միջեւ ուներկայելի կերպիւ յառաջ եկած մերձեցման առթիւ, անկարելի է որ Գերմանիա ետ կենայ իւր յարաբերութիւններէն Աւստրիոյ-Հունգարիոյ հետ։ Պէտք է աչքի առջեւ ունենայ պատերազմ երկու կողմէ միանգամայն, պատերազմ որուն դէմ դնել կարելի չէ։ Գերման կառավարութիւնը մտադիր է զինուորագրութիւնը շատցնել եւ զինուորական ծառայութեան պայմանամն երեք տարիէն երկուքի իջեցնել, եռամեայ տեւողութիւնը պահելով միայն հեծելազօրաց և թնդանօթաձիգ զօրաց համար, որք աւելի երկարատեւ վարժութեան կը կարօտին։ Ազգին վրայ դրուելիք բեռներն անտանելի չեն։ Ազգին համար ամենամեծ աղէտը կ'ըլլայ նոր պատերազմի մէջ յաղթուիլը։ (Ծափահարութիւնք։)

Զինուորական ծրագրոյ վիճաքանութեան շարունակումն յաջորդ նստին թողուցեաւ։

Այս ծրագրով, 1893 Հոկտ. 1էն մինչեւ 1899 մարտ 31, խաղաղութեան ժամանակ Գերմանիոյ մնայուն բանակի զօրաց թիւը կը սահմանուի 492,068 հոգի, հետեւակազօրքն երկու տարի միայն ծառայելու պայմանաւ։

ԲԱՆԱՄԱՑԻ խնդրոյն վրայ նոր հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ խորհրդարանական քննիչ յանձնաժողովոյ պահպանողական անդամք եւս ընդունած են իրենց պաշտօն։

ԲԱՆԱՄԱ Ի ԳԵՐՄԱՆԻԱ.— Ֆրանսական կառավարութեան կողմէ Պ. ու Լէսէբսի և իւր գործակցաց դէմ բացուած դատը դիւանագիտական ակմբոյ մէջ եւս կաքաւութիւն կը տանայ, և այս առթիւ հետեւեալ գէպքը կը պատմուի։ 1886 դեկտ. 30ին, արտաքին գործոց նախարար Պ. ու Ֆրէսինէ պաշտօն յանձնեց Պ. ու Լէսէբսի՝ Պերլին երթալու և Ֆրանսական դեսպան և Սուէզի վարչական խորհրդոյն անդամ Պ. Հէրսլէթի յանձնելու Պատուոյ Լէգէոնի Բ. կարգի պատուանշանը։ Պ. ու Լէսէբս, «Մեծ Ֆրանսացին», Վիլհէլմ Կայսեր հրաւիրանաք Աբքունեաց մէջ հացկերոյթի մը ներկայ գտնուելէն յետոյ, Ֆրանսական դեսպանին առաջարկութեամբ իւր գրպանէն հանեց Բանամայի ապագայ ջրանցին յատակագիծը, զոր իւր բովանդակ երկայնութեամբ պարզեց Կայսեր աչաց առջեւ։ Այս թատերական տեսարան մեծապէս ազդեց ներկայից վրայ, որոյմէ ո՛չ մին մոռցաւ այս դէպք։ Եւ հիմակ, այն «Մեծ Ֆրանսացին», և այն մեծ յատակագիծ Փարիզի պատժական դատարանին առջեւ կը հանուի՞ն։

Ի ՄԱՏԵՐԻՏ, Փորթուկալի թագաւորն և թագուհին ցամաքութեան հանդիպի մը ներկայ գտնուեցան։ Տոմ Քարլոս վորթուկէզ թագաւորը պահ մը այնքան հանեցաւ ցամաքտիկՍպանիացւոյնճարտար չարժմանց որ իւր աբքայական փողկապը զարդարող ադամանդեայ գնդասեղն հանելով այն մարդուն նետեց իբրեւ նուէր։ Դեռ ժամանակ կ'ուզէ որ այս հարաւային ժողովրդոյ մէջէն անհետի ցամաքոյր։

ԻՏԱԼԻՈՅ կառավարութեան կեդրոնական վարչութեան մէջ այս պահուս 782 պաշտօնք թափուր կը մնան։ Գիտէ՞ք քանի հոգիք հետամուտ են այն պաշտօններուն.— Իբր քառասուն հազար անձինք, որ ըսել է առ մէն մի պաշտօն հինգ հարիւր թեկնածու։

ՀՆԻԿԱՍՏԱՆԻ Փոխարքայն և իւր տիկին այս օրերս մասնակցեցան փոդրսութեան մը, յորում 20 փիղեր սպանեցան։ Ահա ճշմարիտ որսորդութիւն։

(*)։ Տե՛ս այս աւուր Ա. երեսին մէջ։

ԲԱՆՏԱՑԻ մէջ կաթոլիկներն ըստ բաւականի ազատութիւն կը համարուին։ Ֆրանսական և անգլիական արիւնը խառնուած է իրենց մէջ, այնպէս ալ ֆրանսական և անգլիական ազատամտութիւնը։ Բայց Մոնրէալի երկու ազատական լրագրեր Պ. Մերսիէի և ընկերաց դէմ յիշուած գայթակղական գործերու մէջ կղերի մասնակցութեան վրայ զանազան բաներ գրած ըլլալով, տեղւոյն ամէն կաթոլիկ եկեղեցեաց մէջ արքեպիսկոպոսին մէկ կոնդակը կարդացուեցաւ, որով բացարձակ կը բանադրէ յիշեալ երկու լրագրերն, և հաւատացեալց կ'արգիլէ անոնց ընթերցումն, հակառակ պարագային մէջ անձնական բանադրանք սպառնալով ընթերցողաց։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԼՈՒՐԵՐ

ԴԵՐ ԳԱՐԵԳԻՆ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ ՎԻՃԱԿԸ

Ամեն Ս. Պատրիարք Հայրն՝ ընկերակցութեամբ Դեր Օրմանեան Սրբազանի և Արժ. Տ. Մկրտեան հօր՝ երէկ Ազգ. Հիւանդանոց երթալով այցելութիւն տուաւ Դեր. Գարեգին եպիսկոպոս Սրուանձտեանցի։ Հիւանդը այլ ևս կորուսած է իր որոշողութիւնը և չի ճանչնար իրեն մօտեցողները։ Նոյնպէս չէ կարող խօսիլ։

Երէկ Ս. Հաղորդութիւն տրուեցաւ Սրբազան հիւանդին որ օրհասական վիճակի մէջ կը գտնուի։

ԲԵՐԱՑԻ ԱԶԳ. ՎԱՐԺԱՐԱՆՔ

Անցեալ օր բերկրութեամբ ծանուցինք թէ Վեհ. Սուլթանը բարեհաճած է արտօնել վերաշինութիւն Բերայի Նարեկեան վարժարանին և Ս. Յարութիւն եկեղեցւոյն զոր Ազգ. Լսեան Եղբարք ստանձնած են ի նորոյ կառուցանել իրենց ծախիւք։ Ինչպէս յայտնի է, այս նոր շինութիւն տեղի պիտի ունենայ Ցունայ Զարիսն վարժարանին ճիշդ դիմացը, ուր Ազգն երկար ժամանակէ ի վեր խարխուլ շէնքերու շարք մը ունի։

Մեր տեղեկութեանց համեմատ, աղջկանց և մանչերու երկու վարժարաններ պիտի կառուցուին քառայարկ, երբամէ բոլորովին անջատ, միայն վերնայարկը միացուած ըլլալով, որ պիտի յարդարուի իբր մեծ հանդիսաարահ մը ուր պիտի կատարուին Բերայի կրթական հանդէսք։

Ամբողջ դեսնին տարածութիւնն է 50 կանգուն երես, 47 կանգուն խորութիւն, որ կ'ունէ 2350 կանգուն տարածութիւն։ Վարժարանները պիտի կառուցուին 1000 կանգունի վրայ։ Ս. Յարութեան եկեղեցին ալ՝ որ կամարակի բնատոհմիկ ձեւով պիտի կառուցուի, 200 կանգունի վրայ պիտի շինուի։ Դեսնին մնացեալ մասը պարտէզի պիտի վերածուի, որով պիտի շրջապատուին վարժարաններն ու եկեղեցին։ Ճակատը պիտի ըլլայ հոյակապ դուռ մը, ուստից ներս մտնելով վարժարանք պիտի երեւին եկեղեցւոյն երկու կողմերն, իրենց առանձին դուռներով, և եկեղեցին պիտի դտնուի մեծ դրան հանդէպ։ Ցատակագիծը շինուած է Եւրոպական գեղարուեստի նորակերտ ճարտարութեամբ, որով արդարապէս գնահատուած և հաստատուած է արդէն Բերայի Թաղային խնամակալութենէն և Ազգ. Կեդր. Վարչութենէն։ Բովանդակ շէնքը քարաւիր պիտի ըլլայ և շինութիւնը Մեծ Պահքին պիտի սկսի։ Այս երկու վարժարանք հանգիստ պիտի կրնան պարունակել 850 էն մինչեւ 900 աշակերտ։

* * *

Գալով Բանկայթիի գերեզմանատան Ս. Լուսաւորչեան վարժարանին, որուն քարուկիր նորոգութեան ձեռնարկուած էր Բերայի Թաղային խնամակալութեան կողմէ, գոհութեամբ կ'իմանանք թէ անոր ալ նորոգութիւնն ի մօտոյ ի գլուխ պիտի հասնի այն կերպով որ կարենայ պարունակել 200 աշակերտ, որք այժմ երեսի վրայ մնացած են և որք աղօթող պիտի ըլլան կրթասէր Վեհապետին արեւշատութեան համար։

Գեր. Աբրահամ Եպիսկոպոս Մամիկոնեան հրաւիրեալ է յառաջիկայ կիւրակէ, 15 Նոյեմբեր, Թաղիս Ս. Յովհաննէս եկեղեցւոյն մէջ Ս. Պատարագ մատուցանել ի հոգեւոր մխիթարութիւն բարեպաշտ ազգայնոց։ Ի դիմաց Թաղ. Խորհրդոյ

Ց. Յովհ. Եկեղեցւոյ Կէտիկ-Փաշայի

Ատենադպիր Ատենապետ

Ց. ԳՈՐԵԱՆ ԱՒԵՏԻՍ ԹՈՒՐԵԱՆ 338

12 Նոյեմբ. 92, Կէտիկ-Բաշա

Նոյեմբերի 1-ին, կիրակի օրը, հանդիսաւոր կերպով բացուեց Հայ կանանց ընկերութեան Կար ու Գործի ուսումնարանին կից հիմնուած Խոհարարական մասնաբաժինը, ուր դասախօսութիւնները սկսում են Նոյեմբերի 3էց։

(Նոր-Դար)

ՆՇԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

Երէկ, Ազգ. Պատրիարքարանի մէջ տեղի ունեցաւ Եղուարդ Էֆ. Թագուորեանի նշանախօսութիւն ընդ Ազն. Օրիորդ Էպրուհի Սիսլեան, ի ներկայութեան երկու կողմանց ազգականաց և բարեկամաց։

Թիֆլիզէն՝ Արժ. Դիւա քահանայ մեզ ուղարկած է հետեւեալ ցայտարարութիւնն՝ իր հրատարակելիք մէկ երկասիրութեան նկատմամբ։

Պատրաստելով հրատարակութեան համար մի ընդարձակ գրուածք

ՍԻՄԷՕՆ ԿԱԹՈՒՂԻՆՈՍ

վերնագրով՝ ներկայիս հաղորդում եմ հասարակութեան, թէ՝

Գիրքը կը տպագրուի երկ-էջ, մեծ դիրքով, ընտիր թղթի վերայ և գեղեցիկ արտադրութեամբ։

Գիրքը բաղկացած կը լինի 6—800 երեսից։

Եթէ միջոցները ներեն՝ գիրքը կը զարդարուի անհրաժեշտ նկարներով և պատկերներով։

Թէպէտեւ այդ գործի տպագրութեան համար ծախք է պահանջւում մօտ 1200 ռուբլի, սակայն մամուլի տակ կը մնի՝ հէնց որ բաժանորդների թիւը 100-ի հասած կը լինի։

Իւրաքանչիւր օրինակի գինն է 5 ռուբլի։

Դիմել։—Տփխիս, կենտրոնական գրավաճառանոց, կամ ուղղակի ինձ։

ԳԻՒՏ ՔԱՀԱՆԱՅ ԱՂԱՆԵԱՆՑ

Գրքի բովանդակութիւնը

Ա. Սիմէօն կաթուղիկոսի կենսագրութիւնը

Բ. Բնագիրը։

Վերջին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ.— Քաղաքապետութեան իրաւասութեանն ենթարկեալ կէյպզէ գաւառակի գայմագամ անուանեցաւ Խալիմ էֆէնտի, գայմագամ Մեվլէվէի։

Արշիպեղագոսի կղզեաց Մեվլէվէ գաւառակին գայմագամ անուանեցաւ Մէհմէտ Խալիտ պէյ, գայմագամ Կէյպզէի։

Մանասդիրի Գօլենիա գաւառակին գայմագամ անուանեցաւ Հասան Բիղա էֆէնտի, գայմագամ Մեճիտիյէի։

Էնկիւրիի Մեճիտիյէ գաւառակին գայմագամ անուանեցաւ Ահմէտ Լութֆի էֆէնտի, գայմագամ Գօլենիաի։

ՊՈՒՐԲԻՆԻ օսմանեան նորընտիր դեսպան Շէմսէտտին պէյ երէկ կայսերական պալատ գնաց և իրեն յանձնուած պաշտօնին համար շնորհակալութիւն մատուցանելով արժանացաւ կայս. մեծարանաց։

Ռիժիի գործոց համար կազմեալ յանձնաժողովն երէկ ի նիստ գումարուեցաւ։ Ընդ նախագահութեամբ Ելմտական նախարար Վեսմ. Նազիֆ էֆէնտիի։ Յանձնաժողովն աւարտեց իւր խորհրդակցութիւններն, որոց արդիւնքը պիտի տեղեկացուի ձեռնհաս իշխանութեան։

ԴՈՍԱԿԱՆ նախարարութիւնն որոշած է Սկիւտարի մէջ պատժական երկրորդ դասարան մը հաստատել, որուն համար ինը հազար ղրուշի ծախսից գումար մը որոշուած է։

ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ Մնուտկին կողմէ վագի կալուածոց փոխարէն փոխատուութիւն ընելու խնդրոյն վերաբերեալ ծրագիրը, Նախարարաց Խորհրդոյ կողմէ քննուելէ յետոյ, մատուցուած էր Վեհ. Սուլթանին։ Արդ, Ն. Կ. Վեհափառութիւն հրամայած է յատուկ յանձնաժողով մը կազմել առ այդ մանրամասն քննութիւններ կատարելու և սահմանելու համար՝ փոխ տրուելիք գումարներու փոխարէն հարկ եղած ապահովութիւնները։

ՀՆՏԱԽՏ.— Առողջապահական վարչութիւնը հնտախտի դէպքերու վրայ հետեւեալ տեղեկութիւնները հաղորդած է կայս. պալատն առաջին քարտուղարութեան։

Թուական	դէպք	մահ	տեղ
Նոյմ. 4էն 10	400	170	Սինճան
» » »	250	85	Շիրաղ
» » »	200	70	Մագէնտրանի նահանգ
» » »	120	40	Սպահան
» » »	60	25	Սելոոս
» » »	50	20	Սաուճպուլաք
» » »	40	15	Սիսթան
» » 11	9	6	Տրապիզոն
» » »	—	—	Կարին
» » »	24	14	Երզնկա(գինուորներէն)
» » »	2	1	Խալիթան
» » »	1	3	Դերջան
» » »	2	1	Բաբերդ
» » »	5	9	Ալաչիրտ
» » »	3	2	Մալազկերտ
» » »	7	4	Վան

—Ի Տրապիզոն, Նոյեմբեր 11ի երեկոյէն մինչև 12, 4 դէպք եւ հին ու նոր բռնուածներէն 5 մահ։ Նահանգին միւս կողմերուն մէջ հանրային առողջութիւնը գոհացուցիչ է։

—Ի Թէհրան, ի Դաւրէժ եւ ի Թաւրիզ՝ հնտախտը բոլորովին անհետացած է։

—Պելգրատի օսմանեան դեսպանն հեռագրած է թէ Նոյեմբեր 9ին Դանուբի վրայ գտնուած Սիլիսթրիա նահանգին մէջ գործաւորներէ հինգ մարդեր հնտախտէ վարակուելով մին մեռեր է և սաստիկ վրայ հիւանդներն յաբարբերութիւններէ զրկուեր են։

ԿԱՄՈՒՐՋԻՆ ԱՐԿԱԾԸ

Աւասիկ Նորագոյն մանրամասնութիւններ՝ չորեքշաբթի գիշեր Գարաքէօյի կամուրջին վրայ պատահած ահռելի արկածի մասին։

Ընկղմած կառքին մէջ երկու անձինք միայն կը գտնուէին, նախորդ Գարաքապետ վախճանեալ Մազհար փաշայի փեսան Բէմալ պէյ և Մալիյէի հին հաշիւներու քարտուղարներէն Հիլմի պէյ, և ոչ թէ երեք անձ, ինչպէս ըսուած էր երէկ։

Բէմալ պէյ ու Հիլմի պէյ՝ Պոլսոյ Ագսերայ թաղը գնացած էին, Խասէքիի կանանց հիւանդանոցին բժիշկ Տոքթ. Նուրէտտին պէյի տունը։ Այս վերջնոյն կինը անցեալները մեռած ըլլալով, Նուրէտտին պէյ պիտի ամուսնանար Բէմալ պէյի ապարանքը գրաւուած նաժիշտի մը հետ։ Մազհար փաշայի փեսան հարսանեաց հանդիսի կարգադրութեանը համար հոն գնացած էր և այդ միջոցին բաւական արբած էին։ Հարսանեկան կարգադրութիւններն աւարտելէն ետք, գիշերուան ժամ 6ին Բէմալ պէյ կը յայտարարէ թէ իւր ապարանքը պիտի դառնայ ի Պէշիքթաշ։ Նուրէտտին պէյ կ'առաջարկէ որ գիշերն իր տունն անցունէն ուր անկողին պատրաստել տուած էր։ Բէմալ պէյ կը մերժէ, ըսելով որ եթէ չերթայ ընտանիքը մահոգութեան մէջ պիտի մնայ, մանաւանդ որ կառքալ զրկած էին։ Բէմալ պէյ ու Հիլմի պէյ մեկնելու պահուն կ'ուզեն Նուրէտտին պէյն ալ իրենց հետ առնուլ, սակայն այս վերջինն՝ իր ընտանեաց թախանձանացը վրայ՝ ետ կը կենայ և աւելորդ է ըսել թէ այս թախանձանաց շնորհիւ կ'ազատի վերահաս վտանգէն։

Բէմալ պէյ ու Հիլմի պէյ կառք կը նստին և ժամ 6ին ճամբայ կ'ելնեն։ Կառապանը՝ պուլկար Թօֆի և սպասաւոր Եագուպ, որք բաւական արբած էին, կ'սկսին ձիերը խարազանել որք արընթաց կարշաւեն և Պոլսոյ կողմը իրենց ճամբուն վրայ, նպարավաճառի մը խանութին կը զարնուին։ Կառքն եէնի ճամի հանելուն կը տապալէ տեղւոյն գիշերապահն՝ Քէնդրըրցի Օսմանն, որ ծունգէն թեթեւապէս կը վիրաւորուի։ Կառապան Թօֆի կարծելով որ գիշերապահը մեռած է, կ'սկսի աւելի սաստիկ խարազանել ձիերն, որպէս զի չը ձերբակալուի։ Կառքն, որ արտասովոր արագութեամբ կ'արշաւէր, կամուրջին պուլիը կը հասնի։ Հոն գտնուող անձինք, գիտնալով որ կամուրջը բաց է, կ'ուզեն կառքին ընթացքը կասեցնել։ Նոյնը կ'ընեն նաև կամուրջին պաշտօնեայք։ սակայն կառապանը կարծելով թէ գիշերապահն սպանած ըլլալուն համար կ'ուզեն զինքը ձերբակալել, առանց անալաշ՝ շարունակել կուտայ ձիերու մոլեգին վազքը։ Կամուրջին պահպանն զինուորք կ'սկսին աղաղակել թէ կամուրջը բաց է, և ձիերուն վրայ յարձակելով սանձերէն կը բռնեն։ Թօֆի կը չարունակէ խարազանել ձիերը, մինչ ծովային զինուորք կ'աշխատին կեցուցանել զայնս։ սակայն տեսնելով որ անկարելի է և իրենք ալ միասին ծովը պիտի իյնան, կը պարտաւորուին ետ քաշուիլ։ կառքը ծով կը գլորի և կը պատահի ահռելի արկածը։ Կառապան ու սպասաւորը՝ իրենց նստարանին վրայէն ծով նետուելով, կ'սկսին օգնութիւն գոչել և կաղատուին հոն գտնուող թէրսանէի մակոյկներուն կողմէ։

Իսկ Բէմալ պէյ ու Հիլմի պէյ՝ կառքը դէպ ի ծով գլորած պահուն, թէեւ ապակիները խորտակեր ու դրսնակը բանալ ուզեր են դուրս նետուելու համար, սակայն չեն յաջողեր։ Նոյն պահուն մակոյկով անկից անցնող մարդեր յայտարարած են թէ կառքը մէկ—երկու մեղր ծովին յատակը երթալուն, լապտերներուն պլպլուն լոյսը տեսակին կը նշմարուի եղեր ալեաց յատակէն։

Թօֆի և Եագուպ նոյն գիշերն իսկ ոստիկանութեան պաշտօնէից կողմէ կը հարցաքննուին, սակայն չարիէն աւելի գինով ըլլալով՝ չեն կրնար խօսիլ, և վիրաւորեալ գիշերապահին հետ ոստիկանութեան գուռը կը զրկուին։ Թօֆի և Եագուպ երէկ Ոստիկանութեան նախարար Վեսմ. Նազիմ պէյի կողմէ հարցաքննուելով յայտարարած են թէ գիշերապահն իրենք վիրաւորած չէին։ թէ գինով չէին եւ թէ իրենց բռնած չէր թէ կամուրջը բաց է։ Թօֆի եւ Եագուպ կեդրոնական բանտի հիւանդանոցը տարուած են ուր կը դարմանուին, հարցաքննուելով մանգամայն։

Բէմալ պէյի ընտանիքն երէկ առաւօտուն մնատանջութեան կը մատնուին տեսնելով որ տակաւին վերադարձած չէ եւ կանուխ մարդ կը զրկեն Նուրէտտին պէյի տունն, ուրկից պատասխան կը ընդունին թէ Բէմալ պէյ եւ Հիլմի պէյ գիշերուան ժամ 6ին կառքով մեկնած էին։ Վերջապէս կիրմանն պատահած դժբաղդութիւնը։

* *

Վեհ. Սուլթանն իմանալով այս արկածն, զգածուած եւ հրամայած է որ արկածելոց դիակները գտնելու համար խուզարկութիւնք ըլլան եւ հարկ եղած քննութիւնները կատարուին։

Կայս. պալատան առաջին քարտուղարութիւնը յատուկ գրով մը Ծովային Նախարարութեան հաղորդած է կայս. տոյն հրամանը։ Վեհ. Սուլթանը բարեհաճեցաւ միանգամայն յատուկ պաշտօնեայ մը զրկել երէկ Բէմալ պէյի ապարանքն՝ ի Պէշիքթաշ եւ ցաւակցութիւնն յայտնել տուաւ անոր սգաւոր ընտանեացը։

* * *

Երէկ, արբունի Նաւարանին կողմէ զրկուած բազմաթիւ սուզակներ սկսան խուզարկութիւններ կատարել կառքին ընկղմած տեղն, որ 40—50 գրկաչափ խորութիւն ունի։ Խուզարկութիւնք երէկ գիշեր ալ շարունակուեցան։ Այս առաւօտ լուր եղաւ թէ կառքն ու ձիերը հանուած են ծովէն։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ժողովոյ գեր-նախագահ Հաճի Արիֆ պէյ, ընդհանուր քարտուղարի օգնական Ահմէտ Բաղրպ պէյ և ընդհանուր քննիչ Տօքթ. Քօչօնի էֆէնտի երէկ արտաքին գործոց նախարար և առողջապահական ժողովոյ նախագահ Վեսմ. Սայիտ փաշայի ներկայանալով ի Բ. Դուռն, առողջապահական խնդրոց վրայ տեղեկութիւններ տուին և Ն. Վեսմութեան հրամաններն ստացան։

—Առողջապահական վարչութիւնն երէկ իրիկուն և այս առաւօտ մեզ կը հաղորդէ հետեւեալ երեք չրջաբերական-հեռագրերն որք ուղղուած են քարանթինայի կայաններուն։

«Որոշմամբ առողջապահական բարձրագոյն խորհրդոյ, Պարսկաստանէն ի Պայազիտ ցամաքային ճամբուն վրայ հաստատեալ տասնօրեայ քարանթինան, ինչպէս նաեւ Անդրկովկասէն ցամաքի ճամբով Բէթէք եկող ուղեւորաց համար հաստատեալ տասնօրեայ քարանթինան հինգ օրուան իլուցուած է նոյեմբեր 3|15էն սկսեալ։

«—Ցամաքի ճանբով (Ադրիական ծովէն մինչեւ ի Բլավ) Գարատաղէն եկող ուղեւորաց համար հաստատեալ տասնօրեայ քարանթինան հինգ օրուան իլուցուած է, նոյեմբեր 10|22էն սկսեալ։

«—Սեւ ծովու ռուսական ծովեզերքէն եկող առագաստանաւ օգերուն գէնութեան պատճառաւ կրնան ըստ կամս Բաւաքի մաքրանոցն երթալ և հոն սպասել իրենց տասնօրեայ քարանթինան։ Այժմ մաքրանոց գտնուող առագաստանաւք կրնան օգուտ քաղել սոյն տնօրինութենէն։

12 24 Նոյեմբ. 1892

ՈՂՋԵԱՐՔ։—Առողջապահական պաշտօնեայք տեղեկանալով որ Արեւելեան Բուլգարիի սահմանագլխուն վրայ 50,000է աւելի ոչխարներ կը գտնուին, որք քարանթինան պատճառաւ հոն կը մնան, ծանուցեր են ոչխարաց տերերուն թէ ոչխարք քարանթինայի չեն ենթարկուիր և թէ առանց հովիւները քարանթինայի ենթարկուելով ոչխարք կրնան անցնել այս կողմէն զրկուած հովիւներու միջոցաւ։ Այդ ոչխարք ի մօտոյ մայրաքաղաքս պիտի բերուին և մսի գինն, որ այս օրերս բարձրացած է, յուսալի է որ անկում մը կրէ։

ՄՈՒՍՈՒԼԻ Սիւլէյմանիյէ գաւառին կեդրոնին մէջ՝ կայս. հրամանաւ զինուորական բարձրագոյն նախակրթարան մը պիտի հաստատուի։

ԿԱՐՄՐԱԽՏ ԵՒ ՀԱՐԱՍԱՆԻՔ ծագած են Էյուպի ու չրջակայ թաղերու մէջ։ Քանի՞ չափ տղաքներ վարակուած ըլլալով, այդ տեղերու մէկ քանի վարժարանք առժամեայ կերպիւ փակուեր են։

Ի Դասըմ Փաշա եւս հարսանիք ծագած է տղայոց մէջ։

ՕՍՄԱՆԵԱՆ առեւտրական Քանգարանին կողմէ Թիւլկէլի ցուցահանդէսին գրկուած նիւթերն, ցուցահանդիսի քննիչ մասնախուզմբին կողմէ գնահատուելով, պատուոյ վկայական մը արուած է նոյն թանգարանի հիմնադրին, ինչպէս նաեւ գատնական չքաղաքացիներ՝ ադ նիւթերը զրկող վաճառականաց և արհեստաւորաց։

ՈՒՆԵԼԻՆ՝ ՄԱՀՈՒ ՀԷՆԵ. — Սամաթիացի հայ կին մը, որ կ'երեւի թէ մայրական զգացումներէն բոլորովին զուրկ էր, բարկանալով իր չորս տարեկան զաւկին և խնայելով իր ձեռքին որ կրնար ցաւիլ երբ գարնէր խեղճ տղուն, ունելի մը կը յայտնակէ և անգթօրէն կը ծեծէ զայն։ Դիւրին է գուշակել թէ ինչ անխնայ կերպով այդ վայրագ մայրը կը տուփէ իր զաւկին մարմինը, սոսկալի կերպով կը խոչտանգէ զայն, վասն զի քանի մը ժամ ետքը տպան՝ չդիմանալով ընդունած հարուածներուն սաստկութեանը, հոգին կաւանդէ։ Ոստիկանութիւնը ձերբակալած է այս հիւղ մայրը։

ԵՂԵՌՆԱԴԱՏ առեանը երէկ դատեց Հիւսէյին ու Ահմէտ անուն անձերն, որք ամբաստանուած էին թէ անցեալ օգոստոսին գիշեր մը Քիւղրտիանէի մօտ Խարի անուն կառապանի մը դրամն ու ժամացոյցը յափշտակած էին բռնութեամբ։ Ահմէտ դատապարտուեցաւ տասը տարուան չղթայակապ աշխատութեան։ իսկ Հիւսէյին անպարտ արձակուեցաւ։

ՍԵՐԳԻՈՅ լրագիրը կը ծանուցանէ թէ Սեպանիի ռուսական ընդհ. հիւպատոս Պ. Եաքօպլէֆ Պելգրատի դեսպան պիտի անուանուի ի մօտոյ։

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ դեսպանատունը խնդրեր է կայս. կառավարութենէն՝ որ Մուսուլի կղզիք խուզարկութիւններ կատարելու համար իր ունեցած արտօնագիրը նորոգուի։

ՍՊԱՆԴԱՆՈՑՆԵՐՈՒ խնդիրը վերստին ուշադրութեան առարկայ եղած է։ Կայս. կառավարութիւնն առ այս երկու միջոց կը խորհի։ կա՛մ ուղղակի ինք չիմել նոր դրութեամբ սպանդանոցներ, փոխարէնն մը մինոցաւ, ու չհանգուցեալ զայնս, եւ կամ ընկերութեան մը յանձնել զայնս մեծնաշնորհով։ Անցեալ տարի քաղաքապետութեան կողմէ պատրաստուած յատակագիծ պիտի դիւրացնեն այս առթիւ կատարելի աշխատութիւնը։

ԴԻԱԿ ՄԸ.—Նախընթաց իրիկուն Ունգաքանի ծովեզերքն մարդու դիակ մը գտնուեցաւ, սակայն ո՛վ ըլլալն չկրցաւ հաստատուիլ։ Մարմնոյն վրայ կապածելի նշան մը տեսնուած չըլլալով թաղուեցաւ։

ԱՐԿԱՍ. — Նախընթաց օր Գրզ Գուլէի առջեւ մակոյկ մը ընկղմեցաւ ալիքներու սաստկութենէն։ Մակոյկին մէջ գտնուող երեք հրեաներ թէեւ ծովն ինկան՝ սակայն անմիջական օգնութեանց շնորհիւ ազատուեցան։

ՐԻՈՍԷՆ կը հեռագրեն թէ երէկ նոյն կղզւոյն մէջ երկրաշարժի սաստիկ ցնցում մը զգացուեր է։

ՄՈՒՍՈՒԼԷՆ կը հեռագրեն առ «Սաատէթ» թէ նոյեմբեր 4ին Զօր գաւառի Աշիրէթի մը Ցաղլլ անուն չէյխն իւր մարդոց հետ Մուսուլի չրջակայքը գնացեր և հոն վաճառականաց ոչխարներն արածող ու պահպանող հովիւներու վրայ յարձակելով 2065 ոչխար յափշտակեր և փախեր են։ Հովիւներն իրենց տէրերուն իմաց տալով, ասոնք ալ տեղական կառավարութեան դիմեր են որ բազմաթիւ ոստիկան-զինուորներ ճամբայ հաներ է այդ աւազակները ձերբակալելու ու ոչխարներն ետ առնելով իրենց տէրերուն վերադարձնելու համար։ Միւս կողմէն ալ գրուեր է նաև Զօրի կառավարչին և հարկ եղած ուրիշ տեղեր՝ այդ աւազակները ձերբակալելու համար։

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ապահովագրութեան ընկերութեան մենաշնորհը հաստատող կայս. Ֆէրմանը նախընթաց օր յանձնուեցաւ Թէռնս պէյի։

ՖԻԼԻՊԷի ցուցահանդէսին մէջ կազմակերպեալ վիճակահանութեան պարգեւը, 20,000 ֆրանք, չահեր է Սգերիս Սգավրիտէս անուն անձը, որ գտարան մը ունի ի Սգանիմաքա։

ՏԵՌԱԳԻՐ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ՀԱՇՈՒԵԿՇԻՌ ԱՆԳԼԻՈՅ ՊԱՆՔԱՑԻՆ

Անգլիոյ Պանքային երէկ հինգշաբթի (24 Նոյեմ.) հրատարակեալ չաբաթական հաշուեկշիռն հետեւեալ տարբերութիւնները կը ցուցնէ, բաղդատմամբ անցեալ չաբթուան։

Պատրաստ մետաղադրամին վրայ աւելցած է 260 հազար անգլ. ոսկի։

Պանքտոմներու պահեստէն պակաս է 67 հազար ոսկի։

Գանձելի փոխանակագրաց և այլ առեւտրական թղթոց մթերքին վրայ աւելցած է 503 հազար անգլ. ոսկի։

Հետեւապէս, Անգլիոյ Պանքային դիրքը վերջին եօթնեկին մէջ յոյժ նպաստաւոր եղած է քանի որ իւր պահեստը այժմ այնպէս կը հաւասարի իւր յանձնառութեանց մինչ պէս 49 13/16 կը հաւասարի առ հարիւր։ Նախորդ չաբթուան հաւասարութիւնն էր 46 13/32 առ հարիւր։

Այս պայմանաց մէջ, Անգլիոյ Պանքային Տնօրէնք խորհուրդն իր երէկի հինգշաբթի աւուր նստին մէջ որոշեց գեղչի տոկը 100ին 3 պահել։

ՀՌՈՄ, 24 Նոյմ.— Վիեննայի խալաեան դեսպան կոմս Նիկրա Հռոմ հասաւ և Թիմպերթօ թագաւորին ներկայացաւ։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ

ՄԱՐՏԻՆ ԵՎ ՈՐԴԻՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ Անգլ. ոսկի 1,000,000 **"ՓԻՆԻՔՍ"** Հիմնեալ ի Լշնարն յամի 1782

ՓԻՆԻՔՍ, հիմնեալ առաւել քան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է որոյ բաժնետէրերը Անգղիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրերն են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՓԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 18,000,000 Անգլ. ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի ենթասուց համար։

ՓԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծակաց կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ լոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միջնորդութեամբ ստորագրելոցս, որք ունիմք լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած վնասներն։

Հ. ՍՈՒԱՆ և ԸՆԿ. ընդհ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւծովու եզերաց Թիւ 11։ և 12, Սանտալէր խան, Ղալաթիա, Աւստրիական թղթատան վերեւ։ 34

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԿ ԵՒ ՄԻԻԻՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

Ա. ԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	ֆռանք	8,000,000
Պահեստի դրամ ցվերջ յունիս 1890	»	6,165,860
Տարեկան հասոյթ » » »	»	14,135,925

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՍ ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն վթերանոցներ և բնակութիւններ և սոցա մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագնօք։

Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ

ՖՈՒԱՆՔՖՕՐԹՈՒԱՋ

ԾՈՎԱՑԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Դրամագլուխ ֆռանք 6,250,000 Պահեստի դրամ ֆռանք 1,270,300

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց վրայ բեռցուած վաճառքներ, ինչպէս նաև թղթատարական և փոխադրական ընկերութեանց յանձնուած թանկագին նիւթեր և գրամ պարունակող ծրարներ խիստ նպաստաւոր պայմանօք և սակագնօք։ Սոյն նիւթերու վրայ մեծաքանակ գումարներ կարենալ ապահովագրելու համար Ընկ. Ֆինիքսի միացած է եւրոպական 13 լուրջ ապահովագրական հաստատութեանց հետ որոց դրամ. յուխտն ու պահեստի դրամն է Ուերի քան 100,000,000 ֆռանք

Լիազօր ներկայացուցիչ համար Թ. ըրէ.

ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պահչէ—Գաբու, Անանիատիս խան 12, 13, 14

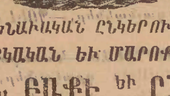

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ,
ՀԱՑԵԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՒԲԵԱՆ
Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսիլիա և Պոնտոսի գլխաւոր կանոնաւոր ճանապարհ

Սամսոն, Տրապիզոն և Պաթում երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Մէրսուս որ նոյ. 11ին Մարսիլիայէն և նոյ. 23ին կ. Պոլսէն պիտի մեկնի։

Մարսիլիա երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Մէրսէրլի որ Գալաղէն պիտի մեկնի նոյ. 21ին երկուշաբթի։

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաւուղեւորութիւնն ի միասին առնելով,

Ա. կարգ 245 ֆրանք
Բ. » 175 »

Բ-ղեկն և աբած սովորութիւն

Նաւուղղեցի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարս
ԹԻՄՈԹԷ ԲԸՇՈՒԻ,
Մուհանէ Սէրէ Ֆրանսէ

5

ԱՒԱՋԲՆ ԿԱՐԳԻՆՇԳԵՆԱՒՔ
Եբրէ-եկ. Աւէլէ-ս, Կ. Պոլսոյ և Օրթաքեոյ Գիւղ

ԹՈՄԱՍԱՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔ ԿԱՐԳ

Անուանք	Թիւ	Անուանք	Թիւ	Անուանք	Թիւ
Աշտանա	2000	Ֆլամինկո	1600	Բալէրմ	3200
Անգելս	3000	Կալիէս	5500	Բանտէր	1700
Աբօլլո	5500	Կիգանս	2200	Բլանչ	1500
Արէս	2300	Կոզզ	1800	Բոլս	1000
Աբրոգաս	3000	Կրոսնս	2200	Գուլիգս	2800
Գասանս	3000	Հիրս	2000	Լիսալիս	4400
Գօրգոնս	2200	Հիսարկս	3,00	Ռենալդ	3200
Գասվ	2000	Հինաու	7000	Լոլլս	3000
Գէֆֆալ	8800	Հուսարէր	1200	Ռանս	3500
Դելլս	2600	Ալյակս	5000	Ռոզարիս	3500
Գալիբաս	2500	Հիւնս	2300	Պալէնս	4000
Գասմէ	2100	Գէլլս	2000	Սանդիակս	8200
Գաբգ	2000	Գոլբոնս	4200	Սալիս	2000
Գօմս	2700	Գասվս	2200	Սիլվիս	2000
Զէբակս	5000	Լէս	2000	Սորենաս	4300
Գալիս	3500	Լէգանթս	4500	Թ. Ուիլսըն	3000
Գոլբրաս	3400	Լիվրոնս	8000	Թուրաս	1200
Տէգս	2500	Ալմս	1500	Թալիաս	2800
Տօմինս	2500	Մարէկս	4300	Թորբիաս	900
Տուրս	4800	Մարգէլլս	6500	Ուրպիս	5000
Տրաս	2100	Մէլս	2000	Վալթուրս	5000
Իսլանտ	2600	Մուրիս	3100	Ֆէաս	3600
Իլսոբրաս	3000	Դէրս	2000	Զէնրաս	1000
Էլէէթրս	3200	Օրլանս	3000	Տիթանքնս	200
Էրսթս	2600	Ոթելլս	5000	Զբանդ	200
Յուլբան	800	Ոգրանս	4500	Զէրս	140
Ֆէաս	700	Ոգդս	2000	Փոսքիթս	120

Բիրմինգեմ Մանաք	8000
Բիրմինգեմ Մանաք	8000
Լէդիսն Մանաք	3100

«Բայլոս» շոգենաւը, նաւապետ Մաքրըմ, ընդհանուր վաճառքով Հալէն ասա հասաւ։

Ուղեւորներս հոս ամէն դէպքերուն կ'ընդունուի

Դիմել առ Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՒ ՈՒՒՇՈ
Գործակալ
Թիւ 17-18, Բիւշիւք Միլէթ
293 խան. Ղալաթիա

ՔԻՒՆԱՐՏ (CUNARD)
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ

Որ տարեկան երկու անգամ կը քանին Լիվերփուլ և Աբերտիլ ի Ֆլոր

Անուանք	Թիւնը	Անուանք	Թիւնը
Ումպրիա	7718	Գաբալտիա	4845
Եբրուրիա	7718	Գոթիա	4531
Սերվիա	7391	Սամարիա	3574
Ուրանիա	7268	Մարաթան	2408
Բաալպեկ	5587	Ագլաս	2393
Ոնիֆալանիա	5517	Սարակոսա	2166
Կալլիա	4809	Թարիֆա	2246
Սիթիա	4557	Բալտիրա	2144
Աֆրբա	2,43	Գրինիկասա	893
Քէսար	1876	Սարգէգ	1865
Շէզարէա	1614		

«Թարիֆա» շոգենաւը Լիվերբուլէն ասա կը սպասուի դէպ ի ամսոյս 26ին։

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՈԼԻ գրագրատ
Thomas C. Joly
Ալիքսիասիս խան Թիւ 11
17 Ղալաթիա

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՑ

ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ

ՄԵԾ ԵՒ ՓՈՔՐԱՔԱՆԱԿ ՎԱՃԱՌՈՒՄ

ԲԱՑՈՒՄՆ Ա. ՀԱԱՍ ԳՈՐԾԱՐԱՆԻՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՎԱՃԱՌԱՏԵՂԻՈՑ
որ ի Ղալաթիա, փողոց Վէյվոտա, Նորատունկեան խան, Թիւ 6, 7 և 8
ի 1/13 Նոյեմբերի 1892

Զանազան և ճոխ բեղոյրք, կանանց գլխու ծածկոցք, Սեղանի ծածկոց և անձեռոցներ, ձերմակեղէնք, Սրփիչ, Թաշկինակ, անկողնոյ ծածկոց, Բօրսէ, կանանց չապիկներ, գիշերազգեստներ, և այլ տեսակ կանանց վերաբերեալ իրեղէններ։ Անուշահոտ նիւթեր և այլն և այլն։

Կը խնդրենք արգոյ հասարակութենէն այցել մեր վաճառատունն ուր հետեւեալները կը վաճառուին աժան գիներով և յոյժ նպաստաւոր պայմաններով։

ԳՈՐԾԱՐԱՆԻ ԳԻՆ 306

ՊՏՈՒՂ ԼՈՒԾԻԶ ԵՒ ՉՈՎԱՑՈՒՑԻՉ
ԽԻՍՏ ԱԽՈՐԺԱՀԱՄ

TAMARI INDIEN GRILL ON

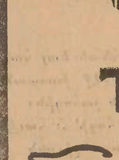

ՔԱՐԻՋ, Է. ԿՐԻՑԼՕՆ, 33, Արշիվ փողոց
և դեղարանաց մէջ։ 33, rue de Archives 120

EMULSION SCOTT

(ՍԿՕԹԻ ՕՐԱՏԱՐԱԿ)

ԺՈՐԻՒ ՁԿԵՆ ՕՈՒՏ ԻՒՂ

Դարատեալ մեծամ ՍԿՕԹԻ և ՊՕՌԻՆԻ ի Նիւ-Եորք։

ԿԱԹԻՆ չափ ախորժահամ է

Մարդու մկան համար իւղի բոլոր յատկութիւններին զուտ, իբրեւ ոսկրեղէններու յատկութիւնն ալ ունի

Կը բուժէ թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոլերը
Կը բուժէ հաղը, ցրտաւութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճոզաւութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, ախորժ համ ու հոտ ունի, դիւրամարս է, և ամենէն փափուկ սնամքաները կը տանին զայն։

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։

Գործակատարք ի Ե. Պոլիս, ՀԱՄԷՆԻ ԵՒ ՀԻՐԵԱԼ

Լ'ԷՔՈՆՕՄԻ ԷՆԹԷՌՆԱՍԻՕՆԱԼ
L'ECONOMIE INTERNATIONALE

ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԻՒՆ, ՄՆՏԵՍՈՒԹԻՒՆ, ՀԱՐՍՏՈՒԹԻՒՆ

Ապահովագրական փոխադարձ ընկերութիւն վասն
. վերակազմութեան դրամագլխոյ

Հաստատեալ Գաղղիոյ Հանրապետութեան 1868 յունվար 22
հրամանագրոյն համեմատ

ԿԸ ԳՈՐԾԷ ԸՆԴ ՀՍԿՈՂՈՒԹԵԱՄԲ ԳԱՂՂԻՈՅ ՏԷՐՈՒԹԵԱՆ

Ամեն ոք գիտէ խնայողութեան կարեւորութիւնը, բայց շատ անգամ դժնեղնալով մեր խնայած և աւելցուցած ստակներն ընդունող յատուկ հաստատութիւններ կը կորսնցնենք դրամագլուխ մը կազմելու առիթն և հազար ու մէկ պատճառներ գտնելով՝ մեր խնայածատակներն յուսալուս կրմատենք։

Փոքր գումարներով դրամագլուխ մը կազմելն ալ դժուարին և գրեթէ անկարելի է, եթէ այսպիսի ընկերութեան մը հետ մասնաւոր կապակցութիւն մի չունենանք։

Ահաւասիկ «Լ'էքոնօմի ենթէռնասիօնալ» ընկերութիւնն որուն փոքր դրամներ, այսինքն ամիսը հինգ, տասը ևն վճարելով, ազգային մեր ձեռքը կ'ունենանք համեստ դրամագլուխ մը։

ԱՌԻԹԵՆ ՕԳՏՈՒՒՆՔ 39

Աւելի մանրամասն տեղեկութիւն ուզող և բաժանորդագրուիլ փափաքողները կը հրաւիրուին դիմել ի Սիրքէճի, հանրային պարտուց պաշտօնատան դիմացը, Կիւլպէնկեան խան, Թիւ 26-27· ընդհանուր տնօրէն Բ. ՇԷՀԻՐԼԵԱՆԻ կամ ընդհանուր քննիչ ԱՆԻՔՏՈՍ ԱՀԱՐՕՆԵԱՆԻ։

ՌՈԵԱԼ ԷՔՍՉԷՆՃ
ԱՍԻԻՌԱՆՍ ՔՕՌԲՕՐԷՇԸՆ

ԱՄԵՆԷ ՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԷ ՄԵԾ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ԼՈՆՏՈՆ 1720ԻՆ

Դրամագլուխ աւելի քան	Անգլ. ոսկի	4,000,000
Ցարդ հրդեհի արկածից համար տուած է	»	35,000,000

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ քարաշէն և փայտաշէն ամեն տեսակ կալուածներ, կահ կարասիք և ապրանք։

Վճարմունք ամենայն կանոնաւորութեամբ և մանաւանդ առանց որ եւ իցէ ՁԵՂՁի կը կատարուին։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւն առնուլ փափաքողը կը հրաւիրուին դիմել առ
Ընդհանուր գործակալս Ճ. Վ. ՈՒԻԹԱԼ ԵՒ ԸՆԿ.
140 Գահէէ Դաբու, Մէյտանճիք սօքաք, Ուիթալ Խան։

ՀԻՒՍԱՐԱՆ

221 Մեծ-Փողոց, Բանկալթի

Բանկալթիի մեծ հիւսարանին մէջ կը պատրաստուին մետաքսեայ, Ֆիլ տ'էքօսէ, բուրդէ եւ էսթրամատուրլ գուլպաներ եւ զանկապաններ, ձեռնոցներ, վտաւակներ, քաշ-քօրսաներ, անկողնոյ ծածկոյթներ եւ հիւսուածագործութեան ուրիշ ամեն տեսակ նիւթեր։

Տնօրէնութիւնը շնորհակալ կ'ըլլայ բազմաթիւ յաճախորդաց, ինչպէս նաեւ այն ընտանեաց որք բարեհաճած են պատուել զինք իրենց յանձնարարութիւններով, եւ կը յուսայ թէ պիտի հաճին շարունակել յառաջիկային նախապատուութիւն տալու տեղական սոյն գործարանի նիւթերուն, որքան տակի մասին նման են Եւրոպոյ սոյն օրինակ նիւթոց եւ աւելի ժան են անոնցմէ։

Գործարանը կը վաճառէ նաեւ ընտանեաց համար հիւսելու լաւ մեքենայներ եւ գործաւորուհեաց յատուկ այլ մեքենայներ որք կրնան օրը մինչեւ 24 զոյգ արտադրել, հիւսուածագործութեան դասեր ալ կը տրուին։ 253

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ ՃԱՆԱՊԱՐՀՈՐԴՈՒՑ

ԳԻՏ Կ. ՊՈԼԻՍ—ԱԴՐԻԱՆՈՒՊՈԼԻՍ—ՊԵԼԼՈՎԱ

Որեւ. Ճեպն. Թ. 2 Բ. 4 Բ.Ս. Ա.	Կանխ. Ճեպն. Թ. 4 Բ.Ս. Ա.	Կանխ. Խառն. Թ. 62 Բ. 132 Ա.Մ. Բ.Ս. Ա	Կանխ. Խառն. Թ. 124 Բ. 62 Ա.Մ. Բ.Ս. Ա	Կանխ. Խառն. Թ. 123 Բ. 61 Ա.Մ. Բ.Ս. Ա	Կանխ. Խառն. Թ. 131 Բ. 61 Ա.Մ. Բ.Ս. Ա	Կանխ. Խառն. Թ. 7 Բ. 7 Ա.Մ. Բ.Ս. Ա	Արեւ. Ճեպն. Թ. 5 Բ. 5 Ա.Մ. Բ.Ս. Ա.
7 20	8 18	6 30					
		6 41					
		6 53					
		7 12					
		7 25					
		7 45					
		8 29					
	9 33	9 05					
		9 43					
	10 51	10 25					
		11 27					
	12 12	12 09					
	12 14	12 40					
12 24	12 56	1 41					
		2 33					
		3 05					
	2 26	3 44					
2 08	2 38	4 30					
		5 13					
	3 38	6 03					
	4 16	6 47					
		7 12					
		7 39					
4 21	5 09						
4 29	5 19						
			3 15				
			4 07				
			4 57				
5 26	6 12		5 17				
5 31	6 32		6 38				
6 14	7 13		6 55				
6 20	7 38		7 38				
	8 01						
	8 11			10 50			
	8 47			11 50			
	9 34			1 07			
8 38	9 59			1 49			
	10 25			2 24			
9 23	10 44			2 49			
9 33	11 04			3 20			
	11 58			4 41			
	12 22			5 12			
	12 23						
11 10	12 44						
3 20	4 29						
2 10	9 50						
8 45	4 48						
9 40	1 20						
3 16	7 20						

ԿԱՅԱՐԱՆՔ	Կանխ. Խառն. Թ. 123 Բ. 61 Ա.Մ. Բ.Ս. Ա	Կանխ. Խառն. Թ. 131 Բ. 61 Ա.Մ. Բ.Ս. Ա	Կանխ. Խառն. Թ. 7 Բ. 7 Ա.Մ. Բ.Ս. Ա	Արեւ. Ճեպն. Թ. 5 Բ. 5 Ա.Մ. Բ.Ս. Ա.
Մէ. կ. ՊՈԼԻՍ ..... ժամ.		8 32	8 22	4 00
Գումգապու		8 25		
Եէսիլգուլ		8 07		
Մագրիգիւղ		7 44		
Ա.ֆթէֆնոս		7 22		
Քիւչիւք—Զէքմէճէ		7 07		
Աբարթա—գուլ		6 22		
Չատալճէզ		5 56	6 58	
Զաթալճա		4 53	6 17	1 50
Գասպաչէ		4 20		
Սիէնքլի		3 29		
ժամ. մկ.		2 37	4 38	12 09
մկ. Զեյթէնպէյ ժամանում		2 12	4 33	12 04
Զորլու		1 26	3 36	
Մուրաթլը—Քէօրքլի		12 26		
Սէիրլէր—Զէյթիլիք		11 53		
Լիւլէ—Պուրգազ		11 16		
Պապա—Լիւլի		10 39		
Բաղճա—Լիւլի		9 40		
Ուզուն—Քէօփրիւ		8 56		
Գուլէլի—Պուրգազ		7 46		
Ուրլի		7 14		
		6 25		
ժամ. մկ.			11 37	7 14
մկ. ԱԳՐ. ՊՈԼԻՍ ..... ժամ.	1 25		11 22	7 09
Գասոբքէյ	12 32			
ժամ.	11 39			
մկ. Մուրթաֆա քաշա մկ.	11 19		10 27	6 12
ժամ.	9 54		10 02	6 07
մկ. Հարմանլը մկ.	8 48		9 19	5 23
մկ. ժամ.	8 01		8 59	5 18
ժամ. Թարնավա—Սեմէնլի ժամ.			8 35	4 35
մկ.	12 50		8 23	4 48
Գալաթա—Հասքէյ	12 06		7 32	
Եէնի—Մահալլէ	10 50		7 03	
Բարամլը	9 58		6 39	3 06
Գաթալնից—Պանիմաք	9 04		6 14	
ժամ.	8 25		5 54	2 17
մկ. Փէյրոզ ժամ.	7 51		5 34	2 12
Թաշբաշ Բազարճըք մկ.	6 45		4 48	
մկ. ժամ.	6 00		4 17	
Պարամպէյ ժամ.			4 16	
ժամ. Գէլովա մկ			4 01	12 44
Սոֆիա			12 34	15
Նէչ			5 51	9 20
Պելկրատ			10 55	57
Պուտապէշթ			2 40	2 30
Վիէննա մկ.			8 50	

ԳԻՏ ՍԷԼԱՆԻԿ—ԻՍՏԱՆԲՈՒԼ—ՍՊԻՏՅԷՆ

Կանխ. Խառն. Թ. 512 Բ. 256 ամենն օր ամենն օր Ժ. Վ.	Կանխ. Խառն. Թ. 522 Բ. 261 ամենն օր ամենն օր Ժ. Վ.	ԿԱՅԱՐԱՆՔ	Կանխ. Խառն. Թ. 523 Բ. 261 ամենն օր ամենն օր Ժ. Վ.	Կանխ. Խառն. Թ. 523 Բ. 261 ամենն օր ամենն օր Ժ. Վ.
5 10		Սէլանիկ (Պիւֆէ) ... ժամ.		10 18
5 44		Թեսալոնիկ ..... մկ.		9 41
6 21		Ամանթօվօ		9 04
6 48		Քարասու լու		8 41
6 53		Կիւմիւնճէ		8 31
7 31		Կէօրկէլի		7 39
8 05		Մէհալիչ		7 15
8 15		Սիրաս մեհրաբ		7 06
8 47				6 32
8 57		Տէմիրգապու (Պիւֆէ) ժամ.		6 17
9 42		մկ. Քրիմիսլաղ		5 43
10 21		Վէնից—Կրաչէ		5 00
11 08				4 10
11 18		Քէսորիւրիւ ..... ժամ.		4 00
12 06		մկ.		3 17
12 42		Զէլէնիչէ ..... ժամ.		2 41
1 06		ԻՍՏԱՆԲՈՒԼ (Պիւֆէ) մկ.		
1 47			2 20	
2 42		Աշաւլար	1 44	
3 15		Գումգապու	1 07	
3 43		Թարլաբաշէ	12 29	
3 56		Բիշտէվա	12 04	
4 21		Պուգգաբուրէ	11 46	
4 34		Պուլիգեմէճէ	11 16	
		Զիրկէճէ	11 00	
9 38		Նէչ	5 31	
4 48		Պէլկրատ	10 38	
1 20		Պուտապէշթ	2 40	
		Վիէննա մկ.	8 30	

ԳԻՏ ԻՍՏԻՒԻՊ—ՄԻԹՐՕՎԻՑԱ

Կանխ. Խառն. Թ. 622 Բ. 311 ամենն օր ամենն օր Ժ. Վ.	ԿԱՅԱՐԱՆՔ	Կանխ. Խառն. Թ. 621 Բ. 311 ամենն օր ամենն օր Ժ. Վ.
7 15	Լուպիւպ (Պիւֆէ) ժամ	12 29
8 22	Լիէշան ..... մկ.	11 36
9 17	Քարլանիք	10 59
10 27	Վէռիզովից	10 12
11 20	Լաբլիան	9 11
12 12	Բրեշթիա	8 16
12 58	Վուչիթրն	7 22
1 15	Միթրովիցա մկ.	7 00

ԹԷՐՆՕՎԱ—ՍԷՄԷՆԼԻ—ԵՍՊԻՏՕԼՈՒ

Կանխ. Խառն. Թ. 321 Բ. 161 ամենն օր ամենն օր Ժ. Վ.	Կանխ. Խառն. Թ. 323 Բ. 162 ամենն օր ամենն օր Ժ. Վ.	ԿԱՅԱՐԱՆՔ	Կանխ. Խառն. Թ. 322 Բ. 162 ամենն օր ամենն օր Ժ. Վ.	Կանխ. Խառն. Թ. 324 Բ. 162 ամենն օր ամենն օր Ժ. Վ.
9 15				
9 38	1 40	մկ. Թրնով-Սմէնլի ժամ.	7 20	9 49
11 03	2 25	Գարաբունար	6 46	9 15
12 15	3 32	Բանէ—Մէյլէսի	5 45	8 14
1 11	4 43	Լէնի—Զարտա	4 42	7 09
2 00	5 41	Սիմիս—Քրմանլը	3 41	6 13
6 58	6 30	Իսմիգլու ժամ.	2 40	5 10
		ժամ. Գուբրկաղ մկ.	9 40	

ԱԴՐԻԱՆՈՒՊՈԼԻՍ—ՏԷՏԷ ԱՂԱՁ

Կանխ. Խառն. Թ. 221 Բ. 222 ամենն օր ամենն օր Ժ. Վ.	ԿԱՅԱՐԱՆՔ	Կանխ. Խառն. Թ. 222 Բ. 222 ամենն օր ամենն օր Ժ. Վ.
7 51	մկ. Ա. Պոլիս ..... ժամ	6 35
8 47	Ուրլի	5 58
9 33	Գուլէլի — Պուրկաղ ...	5 30
10 10	Տիմէթաբա	4 38
11 22	Սուֆլի	3 31
12 20	Պիտիքլի	2 31
1 21	Ֆերրէ	1 29
2 22	ժամ. Ֆեռա—Աքա մկ.	12 20

ԳԻՏԵՂՈՒԹԻՒՆ

1. Սորոգեցեալ վագրկեանները կը ցուցնեն իրիկուան ժամը 6ին և առաւօտեան ժամը 5-59ի միջեւ եղած դիշերուան ժամանակը։

2.—Կ. Պոլսոյ արուարձանաց ժամանակացոյցը մասնաւոր ցուցակ մը ի եղած։

3.—Զանգակատի սիւնակաց մէջ կառնուիմքաց մէջտեղի ժամանակը պէտք է կարդալ վերէն վար, և ոչ ակոցի սիւնակաց մէջ վարէն վերը։

4.—Թիւ 3·41 փասան կառնուիմքը՝ ի Թրնովա—Սէմէնլի կը հասրդեսցի 7 Թիւ ապամանդրասկան կառնուիմքին հետ։

5.—Թիւ 322 փասան կառնուիմքը՝ ի Թրնովա—Սէմէնլի կը հասրդեսցի Թիւ 4 ապամանդրասկան կառնուիմքին և Թիւ 131 փասան կառնուիմքին հետ։

6.—Թիւ 621 խառն կառնուիմքը Սկիւտարի մէջ կը հասրդեսցի՝ Զիրկէճէ գացող Թիւ 513 խառն կառնուիմքոց հետ։

7.—Պաճարաբ վանդ մը աւելցուած է Թիւ 7 և 4 պայմանագրական կառնուիմքոց, որեւեան ճեպընթացին չբանան օրերն, այսինքն.

Կ. Պոլսէն մեկնող Թիւ 4 կառնուիմքին) Կէրակի, Երեքշաբթի, չորեքշաբթի ուրբաթ և շաբաթ
Պելգրատէն մեկնող Թիւ 7 կառնուիմքին) օրերը

Կիրակի, Երկուշաբթի, չորեքշաբթի, հինգշաբթի եւ շաբաթ օրերը

Ուշադրութիւն կրնան դարձնել ի կէր առնուելյուսելուածական սակ մը վճարելով.

Ա. կարգ Բ. կարգ
Ֆր. 10.— Ֆր. 7.— Կ. Պոլսէն Ադր. Պոլսոյ համար կամ փոխադարձաբար
,, 12.— ,, 9.— Կ. Պոլիս Փիլիպէ Պելգրատի համար կամ փոխադարձաբար

8.—Արեւելեան Եւրոպայի ժամանակը [Ա. Ե. Ժ.] 4 վայրկեան առաջ է Կ. Պոլսոյ տեղական ժամանակ վրայ։

9.—Մէյնի Եւրոպայի ժամանակը [Մ. Ե. Ժ.] 32 վայրկեան հետ է Սէլանիկի ժամանակ վրայ։

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ